

[Rahbæk Møller]

jo kan indgås umiddelbart før døden og have retsvirkninger.

Vi har imidlertid fundet det hensigtsmæssigt at have denne grænse, fordi vi netop har opgivet at definere, hvad et papirløst samliv er. Der har fru Aase Olesen ret: det kan man ikke. Derfor har vi sat nogle kriterier, der er meget brede. Det gælder to personer, der bor sammen; det kan være et par af samme køn eller af modsat køn, det kan være to søskende, det kan være forældre og børn, det kan være onkel og nevø, det kan være hvad som helst andet. Netop fordi vi formulerer det så bredt, er vi nødt til at have en eller anden tidsgrænse; uden tidsgrænse åbner man for helt vilkårlig spekulation i omgæelse af arvelovens bestemmelser. Derfor har vi fundet det hensigtsmæssigt at sætte denne 2 års grænse.

To ordførere skilte sig markant ud, nemlig til dels fru Birthe Rønn Hornbech, der indtog en slags mellemstilling, og fru Aase Olesen, der var totalt imod forslaget, og som kom med et rasende udfald. Det er egentlig befriende, når nogen erklærer sig kontant uenig, og jeg deler hr. Lengers betragtning om, at det dog var rart at høre et konsekvent radikalt standpunkt for en gangs skyld.

Der er ikke andet for os end at konstatere, at vi altså er uenige. Fru Aase Olesen ønsker at bevare ægteskabet som noget separat og ønsker ikke nogen ligestilling mellem papirløse og papirægteskaber; det er jo et standpunkt. Der var et par misforståelser. Fru Aase Olesen konstaterede, at det ikke kunne defineres, hvad et fast samliv er. Det har jeg bekræftet, og derfor har vi brugt et meget bredt begreb, der omfatter papirløse ægteskaber og andre forhold.

Endvidere kritiserede fru Aase Olesen, at vi ikke havde overvejet, hvad der skulle ske med muligheden for at sidde i uskiftet bo. Jo, det har vi da så sandelig. Vi har ikke taget det med, og det er ganske velovervejet, for vi mener ikke, det skal med. Så vi har skam overvejet det problem.

Aase Olesen (RV):

Når hr. Rahbæk Møller siger, at han har overvejet det med uskiftet bo, men bare ikke har taget det med, skulle det vel ikke være, fordi det er næsten umuligt at definere i lovsform, eller hvad?

Hvis man vil stille ægtepar og ugifte samboende ens i det spørgsmål – og det vil ministeren altså, idet han vil arbejde i den retning – så vil jeg gerne spørge, om man vil ophæve reglerne om uskiftet bo, eller hvad man vil gøre. De omtalte søskende eller ugifte samboende kan jo have børn fra tidligere ægteskab eller børn født uden for ægteskab. Hvad vil man stille op med det problem? Man kan ikke bare sige, at man har overvejet det, men i øvrigt ikke vil røbe, hvordan det skal løses. Det er bare én lille, meget besværlig sag, som man bliver nødt til at tage stilling til, hvis man vil denne vej.

Jo, det radikale venstre ønsker ligestilling, og det sagde jeg også i mit første indlæg. Vi ønsker ligestilling mellem personer, så lovgivningen er neutral over for, hvilket parforhold man vælger at leve under. Men det skal ske ved af at ligestille personer, ikke ved at lave et førsterangs ægteskab med papir, som har ulemper og fordele, og et andenrangs eller andenrangs ægteskab, hvor man kun har fordelene.

Hvad med den gensidige forsørgelsespligt? Det fik jeg intet svar på.

Dernæst vil jeg gerne sige noget om den definition, man er kommet frem til. Man har valgt at tale om mennesker, der har boet sammen i to år. Ja men hvad vil det sige at bo sammen? Betyder det, at den ene ikke må have en anden folkeregisteradresse? Hvad med en loggerende, der bor på 1. sal? Hvad med en husbestyrerinde? Jeg vil gerne have nogle svar på disse spørgsmål. Da det ser ud til, at der i dette folketing kan skabes flertal for lovforslaget, må der være nogen, der har et bud på de problemer, som ægteskabsudvalget ikke har kunnet give klare svar på. Jeg glæder mig meget over, at der i denne sal er folk, der kan give de svar.

Rahbæk Møller (SF):

Indledningsvis er jeg nødt til at stille fru Aase Olesen et spørgsmål. Fru Aase Olesen vil ligestille personer, uanset om de bor sammen eller ej. Er det dermed fru Aase Olesens hensigt simpelt hen at ophæve det, der hedder arveklasse A, så alle kommer under arveklassen for ubeslægtede, eller hvad er meningen? Jeg forstår det ikke.

Efter vores opfattelse eksisterer der et helt reelt problem, når to bor sammen og har en